



# VETERAANIOPAS



**SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON  
HAAPAVEDEN OSASTO RY**



**HAAPAVEDEN SOTAVETERAANIT RY**

## Sisältö

1 Yleistä.....	1
1.1 Haapaveden Sotaveteraanit ry.....	1
1.2 Sotainvalidien veljesliiton Haapaveden osasto ry .....	3
1.3 Maksuttomat palvelut .....	4
2 Seurakunnan toiminta .....	5
2.1 Ohjeita omaisille veteraanin kuoltua .....	6
3 KUNTOUTUS .....	8
3.1 Kuntoutusoikeus.....	8
3.2 Hakeminen.....	8
3.3 Kuntoutusmuodot .....	8
3.4 Aviopuolison osallistuminen kuntoutukseen .....	10
3.5 Kustannukset .....	10
3.6 Päätösten toimeenpano .....	10
3.7 Sotainvalidienkuntoutus .....	11
3.8 Lotta-palveluksessa olleiden kuntoutus .....	11
4 Asunnon muutostyöt .....	12
4.1 Rahallista avustusta .....	12
5 Puhelinnumeroita .....	13
6 Liitteet	

# 1 Yleistä

## 1.1 Haapaveden Sotaveteraanit ry

Haapaveden Sotaveteraanit ry:ssä oli 31.10.2014 jäseniä 197. Näistä veteraaneja on 32, joista invalideja on 8 ja naisia 7. Veteraaneista 1 ei ole yhdistyksemme jäseniä. Muista jäsenistä leskiä on 53, puolisoita 10 ja kannattajajäseniä 102. Jäsenmaksu on 15 € vuonna 2014. Sitä ei peritä varsinaisilta jäseniltä eli veteraaneilta.

Yhdistyksen tarkoitus on auttaa sotaveteraaneja, heidän puolisoitaan ja leskiä, jotta heillä olisi onnellinen vanhuus, hyvät sosiaaliset suhteet, kotona asumisen mahdollisuus mahdollisimman pitkään ja tarvittaessa heillä olisi hoito- ja laitospaikka.

Yhdistys saa avustusta kaupungilta ja seurakunnalta. Yhdistys antaa mahdollisuuksien mukaan taloudellista tukea ja välittää tietoa Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri ry:stä ja Suomen Sotaveteraaniliitosta saatavasta tuesta.

Jokaiselle haluavalle jäsenveteraanille on maksettu turvaranneke ja sen kuukausimaksu. Yhdistys on myös kustantanut siivouspalvelua. Kannattajajäsenistä on järjestetty veteraanille kummi, joka ottaa yhteyttä viikoittain, kyläilee sovittaessa ja auttaa mahdollisuuksien mukaan. Veteraania muistetaan syntymäpäivänä. Ohjelmallinen kahvitilaisuus Nuorisotalolla järjestetään joka kolmas maanantai muulloin paitsi kesällä. Veteraanin siunaustilaisuudessa yhdistyksen kaksi jäsentä laskevat havuseppeleen, lukevat muistosanat ja lahjoittavat hautakivimerkin. Veteraanikuoro osallistuu kanttorin johdolla veteraanitilaisuuksiin. Seurakunta järjestää joulujuhlan, jossa sytytetään kynttilä jokaiselle vuoden aikana pois nukkuneelle veteraanille.

Kaatuneiden muistopäivää vietetään laskemalla seurakunnan ja kaupungin sepeleet sankarihautausmaan muistomerkeille. Sankarihautakivien puhdistustalkoot kuuluvat myös ohjelmaan. Seurakunnan ja kaupungin kanssa juhlitaan kansallista veteraanipäivää. Tammenlehvä sukupolven kristillis-isänmaalliseen kesäjuhlaan osallistutaan. Hyttikallionkoulu järjestää itsenäisyyskonsertin veteraaneille. Kaupunki ja seurakunta järjestävät itsenäisyyspäivänjuhlan. Melkein kaikki toiminta on yhteistä Sotainvalidien Veljesliiton Haapaveden osasto ry:n kanssa.

### **Lisätietoja saa**

Pertti Hankoselta 044 7966 367

Ahti Karvoselta 0400 265 629

Anja Pöyhöseltä 08 452 153

Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri ry:stä 08 311 2066

Sotaveteraanipiirin sosiaalineuvojalta Seppo Matilaiselta 040 777 5107

Suomen Sotaveteraaniliitosta 09 6126 2015.

## 1.2 Sotainvalidien veljesliiton Haapaveden osasto ry

Sotainvalidiosaston tehtävänä on ylläpitää jäsenten keskuudessa isänmaallista yhteishenkeä ja luottamusta tulevaisuuteen. Edistää jäsenten ja heidän omaistensa, erityisesti puolisoitten ja leskien, tarkoituksenmukaista huoltoa. Haapaveden osastossa on vuoden 2014 alussa 69 jäsentä. Jäseninä ovat sotainvalidien lisäksi heidän puolisoita ja lesket. Jäsenmaksua ei peritä. Sotainvalidilehti tulee jäsenille kuusi kertaa vuodessa. Pyritään osallistumaan SVL:n Oulun piirin järjestämiin tapahtumiin.

Sotainvalidit saavat Haapaveden seurakunnalta taloudellista avustusta, joka on suhteutettu jäsenmäärään. Lisäksi seurakunta avustaa seppeleiden ostossa ja kantaa kolehdin kerran vuodessa sotainvalidien hyväksi.

Osasto myöntää sotainvalideille ja heidän puolisoilleen ja leskilleen lahjakortteja jalkahoitoon, hierontaan tai ostoksiin Haapaveden kauppaliikkeisiin. Lahjakorttien summa määräytyy osaston saamien avustusten mukaan.

### **Sotainvalidien kuntoutus**

Sotavammalain mukaan sotainvalideilla, joiden haitta-aste on 10 % tai enemmän, on mahdollisuus saada vuosittain laituskuntoutusta 2 – 4 viikkoa ja lisäksi vammaan kohdistuvaa avokuntoutusta eli välikuntoutusta. Kuntoutuksen voi puolittaa puolison kanssa.

## **Tukipalvelut**

Alle 25 % sotainvalideille ja heidän leskilleen on saatavana siivous, puunpilkonta, lumenluonti ja ruohonleikkaus apua. Yli 25 % sotainvalidit voivat tiedustella kyseisiä palveluja kotipalvelutoimistosta p. 044-7591510 tai 044-7591 276.

### **Lisätietoja sotainvalidien toiminnasta antavat:**

Seija Ristimaa 040 7281 057

Maija Matikainen 040 7248 781

Marjatta Saukko 050 5449 530.

### 1.3 Maksuttomat palvelut

Terveyskeskuspalvelut, hammashuolto ja Haapaveden uimahalli ovat veteraanien käytettävissä ilmaiseksi.

### 1.4 Pysäköintilippu

Veteraaneille on myönnetty vapaa pysäköinti OYS:n alueella. Veteraanilla tai häntä kuljettavalla henkilöllä tulee olla Veteraanille henkilökohtaisesti asuinkunnasta myönnetty, Veteraanin nimellä ja auton rekisteritunnuksella varustettu pysäköintilippu. Veteraanipysäköintilippu on tarkoitettu käytettäväksi sisäänkäyntien läheisyydessä oleville maksullisille paikoille. ( Ei puomilla varustetulle alueelle). Lippu asetetaan auton tuulilasiin näkyvälle paikalle.Pysäköintilipun saa veteraanasiamieheltä.044 7591597

## **2 Seurakunnan toiminta**

Kansallisena veteraanipäivänä Haapaveden kaupunki ja seurakunta järjestävät yhdessä oppilaitosten kanssa lipunnoston, jonka jälkeen rukoushetki kirkossa ja ruokailu seurakuntasalissa. Seurakunta järjestää joulujuhlan veteraaneille, invalideille, kaatuneiden omaisille ja sotaorvoille. Veteraanilaulajat kokoontuvat joka viikko. Kuoroa johtaa kanttori. Kuoro esiintyy mm. veteraanien hautajaisissa omaisten pyynnöstä sekä itsenäisyyspäivän juhlallisuuksissa. Veteraanilaulajien äänitteitä on myynnissä kirkkoherranvirastossa.

Seurakunnan työntekijät vierailevat veteraanien järjestämissä päiväkahvitilaisuuksissa. Seurakunnan tilat ovat käytettävissä veteraanien päiväkahvitilaisuuksiin. Sotainvalidien Palvelutalossa Rauhankalliolla järjestetään joka kolmas viikko hartaushetki. Seurakunta muistaa veteraaneja työntekijöiden onnittelukäynnillä merkkipäivinä.

Seurakunta tukee veteraaneja myös taloudellisesti ja muistaa veteraanityötä kolehdein, sekä hankkii yhdessä kaupungin kanssa kunnia- ja muistoseppeleet juhlatilaisuuksiin.

### **Lisätietoja voi tiedustella**

Diakoniatuimistosta p. 044 3598 522 tai 044 3598 513

Kirkkoherranvirastosta p. 044 3598 500.

## 2.1 Ohjeita omaisille veteraanin kuoltua

Hautajaisista sopiminen on vainajan lähiomaisen tehtävä. Hautaaminen edellyttää hautauslupaa. Kun ihminen kuolee sairaalassa tai muussa laitoksessa, omaiset saavat hautausluvan hoitohenkilökunnalta. Kotona tapahtuneen kuoleman selvittäminen hautausluvan saamiseksi käynnistyy yhteydenotolla terveyskeskukseen. Jos kuolema tapahtuu tapaturmaisesti, poliisi ottaa yhteyden omaisiin ja tarvittaessa opastaa järjestelyissä. Omaiset toimittavat hautausluvan kirkkoherranvirastoon.

Hautaukseen liittyvien asioiden sopiminen aloitetaan kirkkoherranvirastosta. Seura-kunnan kanssa sovitaan siunaamisen ajankohta ja paikka, siunauksen toimittava pappi ja kanttori, sanomakellojen soitto sekä vainajan muistaminen jumalanpalveluksessa.

Lisäksi kirkkoherranvirastossa sovitaan hautapaikasta, haudan peittämisestä, mahdollisesta hautakiven siirrosta sekä tarvittaessa haudan hoitoon liittyvistä asioista. Seura-kunnalta voi tiedustella myös muistotilaisuuspaikkaa. Mikäli omaiset haluavat hyvästellä poismenneen läheisensä ennen hautaan siunausta, on tästä sovittava etukäteen, mieluiten samassa yhteydessä muiden hautausjärjestelyjen kanssa.

Yksityisen hautaustoimiston kanssa tulee sopia muun muassa vainajan kuljettamisesta ja arkusta sekä urnahautauksissa urnasta. Omainen voi halutessaan hankkia muistomerkin haudalle hautaustoimiston tai kiviliikkeen kautta. Lisäksi mahdollisista kukkalaitteista tai kukista voi sopia hautaustoimiston tai kukkakaupan kanssa. Haapavedellä toimii kaksi kukka – ja hautaustoimistoa.



Läheisen kuolemasta voidaan ilmoittaa sanomalehdessä. Ennen hautausta julkaistulla ilmoituksella tiedotetaan kuolemasta ja esitetään kutsu siunaustilaisuuteen. Ilmoitus on mahdollista julkaista myös hautauksen jälkeen, jolloin voidaan samalla kiittää osanotosta. Ilmoituksen voi käydä laatimassa sanomalehden asiakaspalvelussa.

Haapaveden seurakunnan jäsenille, joilla on rintamasotilastunnus, rintama-palvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus, on hautapaikka ilmainen. Hautapaikka on ilmainen tietyin perustein myös niille, joille Sota-arkisto on myöntänyt todistuksen. Lisäksi edellä mainittujen puoliset ja sotalesket saavat hauta-paikan veloitusetta. Valtionkonttori maksaa hautausapua, jos sotainvalidille vahvistettu työkyvyttömyysaste on vähintään 20 %. Omaiset hakevat sitä valtionkonttorilta.

Mikäli vainaja on sotiemme veteraani, lasketaan kukkien laskun yhteydessä arkulle aseveljien viimeinen tervehdys. Haapavetisen perinteen mukaan tervehdysten yhteydessä soitetaan myös uruilla musiikkia (virren 545 sävel). Seppeleen laskun aikana seurakunta osoittaa kiitostaan ja kunnioitustaan nousemalla seisomaan.

Mikäli vainaja ja/tai kuolinpesä on varaton tai vähävarainen, voidaan kunnan sosiaalitoimistosta anoa hautausavustusta. Kunta vastaa yksinkertaisen hautaamisen kustannuksista kokonaan, jos vainaja on varaton. Kuolinilmoitukseen toivotaan lisättäväksi veteraanijärjestön oma tunnus. Hautakiveä varten voi tiedustella veteraanijärjestöltä hautakivitunnusta.

## 3 KUNTOUTUS

### 3.1 Kuntoutusoikeus

Rintamaveteraanien kuntoutukseen ovat oikeutettuja rintamaveteraanit, jotka ovat osallistuneet vuosien 1939 - 1945 sotiin ja joille on myönnetty rintamasotilas-, rintamapalvelus tai rintamatunnus. Kuntoutusta haetaan rintamaveteraanin kotikunnasta.

### 3.2 Hakeminen

Nykyisen käytännön mukaan Haapavedellä asuville veteraaneille postitetaan KELAN kautta veteraanikuntoutushakemukset ensisijaisesti lokamarraskuussa. Tarvittaessa omaiset ja kotisairaanhoidon henkilökunta auttavat lomakkeiden täyttämässä. Veteraanikuntoutustyöryhmä käsittelee hakemukset helmikuun aikana. Veteraanikuntoutus hakemuksia otetaan vastaan myös muuna ajankohtana ns. jatkuvan haun mukaan. Hakemuksia saa terveyskeskuksesta, sosiaalitoimistosta ja veteraaniasiamieheltä.

### 3.3 Kuntoutusmuodot

#### 3.3.1 Avokuntoutus

Avokuntoutusta voidaan antaa rintamaveteraanille jos hänellä on vamma tai sairaus, joka haittaa toimintakykyä. Toimintamuotoja ovat päivä kuntoutus, fysioterapia, puheterapia, toimintaterapian ja muun terapian yksilölliset hoitosarjat, psykososiaalinen ja muu ryhmäkuntoutus. Avokuntoutusta voi

saada hoitokertasarjoina toimintakyvyn mukaan myös rintamaveteraanin kotona.

### *3.3.2 Kotikuntoutus*

Tuettu kotona kuntoutuminen on uusi toimintamuoto, joka tarkoittaa rintamaveteraanin toimintakyvyn ja kotona selviytymisen tukemista kaikilla toimintakyvyn osa-alueilla. Kuntouttaminen perustuu veteraanin kanssa kotona tehtävään toimintakyvyn arviointiin ja kuntoutussuunnitelmaan. Ehdotuksen toimintakyvyn arvioinnista voi tehdä veteraani, omainen, lääkäri tai hoitohenkilökunta. Päätöksen arvioinnista tekee kuntoutustyöryhmä.

Kuntouttaminen tapahtuu suunnitelman mukaan veteraanin kotona.

### *3.3.3 Laitoskuntoutus*

Laitoskuntoutus sisältää pääsääntöisesti majoituksen ja täysihoidon. Laitoskuntoutus voi tapahtua kuntoutus- ja hoitolaitoksessa tai esim. sairaalan tai terveyskeskuksen osastolla. Hoitojaksolla tarkoitetaan yhtäjaksoista kuntouttavaa hoitojaksoa.

Rintamaveteraanille voidaan myöntää laitoskuntoutusta enintään 10vrk.

Rintamaveteraanille, jonka toimintakyky on sairauden tai vamman vuoksi alentunut, voidaan myöntää laitoskuntoutusta 2-4 viikkoa kalenterivuodessa. Kuntoutuksen tulee olla toimintakyvyn kannalta perusteltua.

### 3.4 Aviopuolison osallistuminen kuntoutukseen

Myös rintamaveteraanin puoliso voi osallistua **laitoskuntoutukseen**, mutta hänellä ei ole oikeutta päivä- eikä avokuntoutukseen. Aviopuolison kuntoutuksen tulee olla rintamaveteraanin kannalta tarkoituksen- ja tavoitteiden mukaista ja tapahtua samassa hoitolaitoksessa veteraanin kanssa. Puoliso voi osallistua enintään 10vrk:n ajan ja rintamaveteraanin toimintakyvyn alentuessa vammasta tai sairaudesta johtuen 14vrk:n ajan.

### 3.5 Kustannukset

Rintamaveteraanille ja hänen puolisolleen ei aiheudu kuntoutuksesta kustannuksia. Rintamaveteraanin kotikunta maksaa kuntoutuskustannukset Valtiokonttorin myöntämän määrärahan puitteissa. Kansaneläkelaitos korvaa kuntoutusmatkoista aiheutuvat kustannukset.

### 3.6 Päätösten toimeenpano

Rintamaveteraanien toimintakyvyn heikentyessä, he tarvitsevat omaisten ja hoitohenkilökunnan apua, kuntoutuspäätöksen saatuaan, myös kuntoutuksen aloittamisessa. Jos olet estynyt kuntoutukseen osallistumasta, ilmoita veteraaniyhteys henkilölle puh. 044 7591738.

### 3.7 Sotainvalidienkuntoutus

Vähintään 10% sotainvalidit hakevat kuntoutusta suoraan valtiokonttorilta. Vaikeavammaistensotainvalidien puolisoitten ja leskien sekä sotaleskien (kaatuneiden lesket) erillisen kuntoutuksen pääsyedellytykset vahvistetaan vuosittain.

Lisäksi kuntoutusta voivat saada eräissä Suomen sotiin liittyvissä tehtävissä palvelleet henkilöt mm. miinanraivaajat. He hakevat kuntoutuksen valtiokonttorin kautta.

### 3.8 Lotta-palveluksessa olleiden kuntoutus

Lotta-palveluksessa toimineilla naisilla ja pikku- lottilla on mahdollisuus saada maksutonta kuntoutusta Lotta Svård säätiön kautta. Kuntoutuksen saamiseksi tulee säätiölle toimittaa seuraavat asiapaperit:

- Vapaamuotoinen selvitys lotta tehtävistä, paikka ja ajankohta.
- Kuinka kauan on toiminut lottana
- Jäljennös mahdollisesta rintamapalvelustunnuksesta
- Jäljennös lääkärintodistukset; B-lausunto

**Hakemukset lähetetään osoitteella Lotta Svård säätiö Mannerheimintie 93A 00270 Helsinki.**

## 4 Asunnon muutostyöt

Kaupunki korvaa vaikeavammaisen asunnon muutostyöt vamman aiheuttamien vaikeuksien poistamiseen. Tällaisia muutostöitä ovat esimerkiksi ovien leventäminen, luiskien rakentaminen tai vesijohtojen asentaminen. Vähintään 10 % sotainvalidi voi saada asunnon muutostöistä korvausta ensisijaisesti valtionkonttorilta.

**Yhteyshenkilö Tapio Karhu** p. 040 5166 738 tai 8162 326.

### 4.1 Rahallista avustusta

Asunnon korjaukseen voi saada valtion avustusta 40 – 70 % kustannuksista, jos tulot eivät ylitä asetettuja kuukausitulo- ja omaisuusrajoja. Avustusta haetaan ennen kuin korjaustyöt aloitetaan, ja sitä voi hakea myös rivi- tai kerrostaloasunnon kunnostamiseen.

Veteraanijärjestö tukee jäsentensä oman asunnon korjaus töitä pienillä avustussummilla.

## 5 Puhelinnumeroita

**Päivystys ajanvaraus:** arkipäivinä klo 8-15:30

Haapaveden terveyskeskus puh: **08-452700**

**Yö- Ilta- ja viikonloppupäivystys** neuvonta klo 15:30-8.00

Oulaskankaan sairaala p.**08 4297840**

**Potilaskuljetus hätätilanteessa 112**

**Kela Taksi** 010086500

**Kiireetön ajanvaraus:** Haapaveden terveyskeskus

Arkipäivisin 8:00 - 15.30 p.044 7591403 p.044 7591406

Kela eläkeasiat p.020692202

**Veteraanien kotiin annettavat palvelut:** Kotihoidon palvelu-  
ohjaaja Leena Sundman p.044-7591510 ma - pe klo 8-9

**Asumispalvelut:** Asumispalveluohjaaja Tiina Sainio

p.044 7591610 ma - pe klo 8-9

**Veteraanien asunnonkorjausneuvoja:** Tapio Karhu p.040  
5166738

**Veteraaniasiat:** Veteraaniasiamies toimii mm. yhteyshenkilönä ja  
auttaa tarvittaessa veteraaneja erilaisten palvelujen saamisessa

Veteraaniasiamies Anja Niskanen p. 044 7591597

**Haapaveden Sotaveteraanit ry:**

Puheenjohtaja Pertti Hankonen p. 044 7966367

Varapuheenjohtaja Anja Pöyhönen p. 08 452153

Sihteeri Ahti Karvonen p. 0400 265629

**Sotainvalidien Veljesliiton Haapaveden osasto:**

Puheenjohtaja Seija Ristimaa p.040 7281057

Varapuheenjohtaja Maija Matikainen p.040 7248781

Sihteeri rahastonhoitaja Marjatta Saukko p.050- 5449 530.

**Haapaveden seurakunta:**

Kirkkoherran virasto p.08 4598500 ma, ti, to ja pe 9-13 ja ke 9-14

Diakoniatoimisto:044 3598522 tai 044 3598513